

[Duborg.]

skud fra disse. Vedtagne Love, som giver „Hjælp til Landbruget“ Gang efter Gang, forøger Skattebyrderne, Sagerne diskuteres inden for Bykredse, og der skabes efterhaanden den Opfattelse, at det kun er muligt at opretholde Landbruget, naar de andre Erhverv stadig betaler dertil. Jeg mener, det er en umaadelig beklagelig Udvikling, ikke blot beklagelig for Landmændene, der ganske uskyldigt faar det falske Stempel paa sig, at de ikke evner saa at sige at klare deres egne Sager, medens det jo er Forhold, der er Landmændene ja, ikke uvedkommende, men som de er uden Indflydelse paa — baade naar det drejer sig om Forhold uden for Landets Grænser, og ikke mindst naar det drejer sig om den Politik, der drives her i Landet —, som foraarsager, at Udviklingen har taget en saadan Retning.

Det er virkelig gaaet saadan, at Forholdene har udviklet sig saaledes, at det næsten betragtes som en besværlig og bekostelig Opgave at opretholde det danske Landbrug, medens Sandheden jo i al Korthed er denne, at Landbruget har opretholdt sin store Eksport trods Tabet ved denne Produktion, og at netop Landbrugets Eksport er Grundlaget for hele Samfundets Økonomi. Hvis man tænker sig, at denne Eksport ophører, vil der her i Landet indtræde en Fattigdom, som man slet ikke kan gøre sig nogen Forestilling om, og som man i Virkeligheden ikke tør tænke til Bunds.

Det er Regeringens store Fejl, at den har skabt det Problem, der er opstaaet, og vi kan næsten sige, stadig skærper Modsetningsforholdet mellem Landbrug og Industri. Det er den Politik, Regeringen har ført, der har skabt dette Modsetningsforhold. Det er, som jeg sagde før, en uheldig Udvikling, fordi de to store Erhverv er lige nødvendige; for hele Landets Fremtid, for Landets Økonomi og for Landets Beskæftigelse er saavel Landbrug som Industri uundværlige Faktorer. Det er derfor i høj Grad beklageligt, at der er drevet en ensidig Politik, som kun — eller hovedsagelig — har tjent til at fremme det ene af disse store Erhverv — man kan næsten sige paa Bekostning af det andet. Den Ulighed, der har været mellem Behandlingen af disse Erhverv, har haft til Følge, at Landbruget stadig forarmes, og at Indtægter og Formuer stadig er stigende inden for Industricentrene; at dette sidste er Tilfældet, fremgaar jo med al ønskelig Tydelighed af den aarlige Skatteopgørelse. Regeringen søger at undskylde sig med, at det er Forholdene,

der har udviklet sig saaledes, og vil give de udenrigspolitiske Forhold hele Skylden; denne Undskyldning var berettiget, da Krisen satte ind, men den kan ikke vedblive at være det, efter at det for længst er blevet en Kendsgerning, at den handelspolitiske Periode, vi nu er kommet i, er væsensforskellig fra den, der laa forud for Krisetiden. I Danmarks Eksportforhold til de største Aftagerlande er der sket en saa dybtgaaende Ændring, at det er givet, man ikke kan regne med, at Krisen hurtigt og af sig selv vil forsvinde, at de gode gamle Tider automatisk vender tilbage.

Derfor forekommer det mig, at Regeringen forsømmer sin Pligt, handler mod sit Ansvar ved ikke at tage fornødent Hensyn til de helt andre Produktionsforhold, Afsætningsforhold og Prisforhold, som den nye Udvikling har skabt, den Udvikling, der er Aarsag til den kolossale Omflytning af Værdier og nu efterhaanden ogsaa af Mennesker fra Landdistrikterne ind til Industricentrene. Men over for Kravet om, saa vidt det er gørligt ved Regeringsforanstaltninger, at tilvejebringe en nogenlunde ligelig Behandling af de to store Erhvervsgrupper — et Krav, der utallige Gange har været rejst fra Landbrugets Organisation og fra Venstre her paa Rigsdagen — har Regeringen været fuldstændig uimodtagelig. Den har ikke engang villet gaa ind paa de beskedne Forslag, der Tid efter anden er fremsat af mit Parti; man har afvist dem næsten uden Undtagelse og er stadig vendt tilbage til det System for Hjælp, som kendetegnes ved det Forslag, vi her behandler. Man kan kort sige det saaledes, at Regeringen har indskrænket sig til en Slags Ambulancetjeneste, en Redningstjeneste, der redder de skibbrudne, men for øvrigt ligegyldig lader Erhvervet sejle videre i en Sejlsad, som man kan forudsige vil give nye og mange Skibbrud.

Det foreliggende Lovforslag er delt i to Afsnit. Det første Afsnit omhandler selve Saneringsloven, som blev vedtaget sidste Vinter, og dertil har jeg ikke mange Bemærkninger at gøre. Jeg kan tilsige Ministeren, at vi gerne skal deltage i Forhandlingerne om disse Ændringer, da vi selvfølgelig ogsaa ønsker, at denne Lov kommer til at virke bedst muligt. Det er muligt, den højtærede Minister har Ret i sine Betragtninger over, hvilke Ændringer der særlig er paakrævet, men jeg finder dog Anledning til at fremkomme med nogle Bemærkninger om den Maade, Administrationen af denne Lov foregaar paa, da det jo har skabt betydelig Utilfredshed i